

GLOS WĄBRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc lipiec w ekspedycji 1 złoty z odroczeniem przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprzewidzianych przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu pracy przerwaniu komunikacji strzymującej nie ma prawa żądać po-
— zaterminowych dostaw gazet, lub zwrotu —
— — — — — ceny — abonamentu. — — — — —
— Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada — — — — —

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wierzchołka mm. (7 lin.) — 10 groszy, za resztę na stronie 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2619-2620-2621-2622-2623-2624-2625-2626-2627-2628-2629-2630-2631-2632-2633-2634-2635-2

Burza wisi nad Sejmem.

Groźba ostrych scysyj przy reformie rolnej.

Warszawa. Obrady nad reformą rolną w Sejmie nie obejdą się bez gwałtownych scysyj, gdyż „Wyzwolenie” zagroziło obstrukcją, wielogodzinnymi przemówieniami, muzyką itd.

Klub Zw. L. N. po przeprowadzeniu dyskusji nad projektem ustawy o wykonaniu reformy rolnej, powziął następującą rezolucję:

„Klub przyjmuje do wiadomości sprawozdanie swych delegatów na sejmowej komisji reform rolnych i upoważnia zarząd klubu do poczynienia dalszych kroków celem przeprowadzenia zmian niezbędnych do uzgodnienia projektu ustawy z podstawowymi interesami państwa.”

Klub chrześcijańsko-narodowy obradował również nad projektem ustawy. Rezolucji nie powzięto, postanowiono jedynie wnieść szereg poprawek. O ile poprawki te nie byłyby uwzględnione, klub głosować będzie przeciw ustawie.

Ustawa przemysłowa.

Na porządku obrad w Sejmie stanął nareszcie oczekiwany od dawna projekt ustawy przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej, gdyż obejmuje równocześnie te trzy dziedziny naszego życia gospodarczego. Doniosłego znaczenia tej ustawy chyba nie potrzebujemy tutaj tłumaczyć, rzuca się ona bowiem sama w oczy, skoro uprzytomnimy sobie niepewność, jaka panuje dotychczas w naszym życiu gospodarczym z powodu rozmaitego ustawodawstwa w byłych trzech zaborach.

W przemówieniu swym, jakie do pierwszego czytania projektu ustawy wygłosił aszlużony na tem polu poseł Jan Rudnicki ze Związku Ludowo-Narodowego, zaznaczył on, że klub jego już przed pięcioma laty wystąpił w Sejmie Ustawodawczym z nagłym wnioskiem i tem samem zapoczątkował pracę nad wnioskiem obecnie projektem. Była to praca nielatwa, wymagająca dużo czasu dla zebrania odpowiedniego materiału z poszczególnych dzielnic, następnie zbadania go i wybrania, co najlepsze dla jednolitej ustawy polskiej. A w międzyczasie zachodziły sprawy i potrzeby bardziej naglące, jak obrona przed najazdem bolszewickim, przeprowadzenie Konstytucji, sanacja skarbu, dla których trzeba było tę sprawę odkładać na później, aż dopiero teraz i na nią przyszła kolej.

Nad przygotowaniem projektu ustawy przemysłowej pracowały odnośne czynniki rządowe wraz z przedstawicielami przemysłu, handlu i rzemiosła w Sejmie, a pomocą i materiałem statystycznym służyły im odnośne organizacje zawodowe, izby przemysłowe, handlowe, rzemieślnicze i t. d. Projekt sam zapewne jeszcze nie będzie wolny od braków, które przez obrady w komisjach i w pełnej izbie mogą być stwierdzone i usunięte — ale to rzecz pewna, że ustawa ta może być podwaliną rozwoju życia gospodarczego w naszej Rzeczypospolitej.

Przedewszystkiem zaś wchodzi tutaj w zakres potrzeb i interesów naszych sfer mieszczańskich, które dotąd w dziedzinie ustawodawczej były poważnie upośledzone w stosunku do innych warstw społecznych, o których nasza ciała ustawodawcze radziły już niejednokrotnie. Nowa ustawa ma stworzyć odpowiednie warunki pracy i rozwoju przez należyte wykształcenie, organizację i opiekę państwową, na których opierając się przemysł i mieszczaństwo powinny dojść do rozkwitu i stać się najsilniejszą podporą państwa naszego.

Projekt ustawy przemysłowej składa się, aż z 203 artykułów zawiera oprócz postanowień zasadniczych przepisy szczegółowe, dotyczące przemysłu okręgowego, targów gminnych, korporacji przemysłowych, kształcenia uczniów, mistrzów rzemieślniczych, dalej upowszechnienia izb rzemieślniczych, które dotąd istniały tylko w naszej dzielnicy, w sprawie cechów i t. d.

Znaczną uwagę poświęcono w projekcie ustawy zarządzeniom sanitarnym i przepisom budowlanym, co mianowicie powinno wywołać wielką poprawę stosunków w tamtych dwóch dziedzinach, gdzie dotąd ta strona w przemyśle była nadzwyczaj zaniedbana.

Nie jest natomiast objęta projektem ustawy kwestja pracy w przemyśle, co było w dawniejszej ustawie niemieckiej. Idąc za przykładem krajów zachodnich, Francji i Anglii, ten zakres bowiem pozostawiono specjalnemu ustawodawstwu pracy, które ureguluje także odnośne stosunki w przemyśle.

Dodać należy, iż ogólny plan organizacji naszego życia gospodarczego przewiduje tworzenie obok izb rolniczych i pracy najemnej, także izb przemysłowych, handlowych i rzemieślniczych, zcentralizowanych następnie w Naczelnej Izbie Gospodarczej Rzeczypospolitej. W sprawach gospodarczych będzie ta nasza najwyższą instancją. Izby rzemieślnicze istnieją dotychczas tylko w Poznaniu, Bydgoszczy, Grudziądzu

i w Katowicach, pozatem jeszcze izby handlowo-przemysłowe w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim; w pozostałych Województwach nie listnieją ani izby rzemieślnicze ani przemysłowo-handlowe.

Tych kilka luźnych uwag podajemy o projekcie ustawy przemysłowej, nad którym obrady rozpoczęły się codopiero w Sejmie. Wystarczy to zapewne dla poszczególnych jednostek, natomiast organizacje przemysłowe i rzemieślnicze powinny się postarać o projekt w całości celem dokładnego zaznajomienia się z nim. Opcenie bowiem jeszcze jest czas, gdzie można informować posłów, zwracając ich uwagę na niedomagania lub braku w projekcie. Więc należałoby z tego skorzystać. Po uchwaleniu projektu na żale i utyskiwania będzie zapóźno.

Przed wyborami.

W myśl ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 r. i szeregu rozporządzeń późniejszych władz polskich, wydanych w sprawie wyborów do Rad Miejskich, we wszystkich miastach, położonych na obszarze Województwa Poznańskiego i Pomorskiego, mają być przeprowadzone wybory do Rad Miejskich najdalej do dnia 4 go października 1925 roku. Zatem na obszarze obu województw zachodnich okres urzędowania Rad Miejskich, wybranych w roku 1921, kończy się w myśl ordynacji miejskiej, zmienionej, rozporządzeniem Ministra byłej dzielnicy pruskiej i ustawy z dnia 25. 7. 1924 r. z dniem 31 grudnia 1925 roku.

Jak widać z pierwszego, w roku bieżącym wybory nowe odbędą się na podstawie starej ordynacji miejskiej, częściowo tylko zmienionej, przyczem przepisy części drugiej, jako przepisy przejściowe (§ 15), obecnie zastosowania nie znajdując, przepisy zaś regulaminu wyborczego ulegają odpowiednim zmianom, a mianowicie:

1) Art. 4. punkt 2. otrzymuje brzmienie: prawo głosu mają ci, którzy zamieszkują w obrębie miasta w chwili wyłożenia listy conajmniej od 6 miesięcy;

2), że listy wyklada się w czasie od 15 do 30 lipca, a więc na przeciąg dwu tygodni, nie jak dotąd, na przeciąg jednego tygodnia;

3) sprzeciwy co do umieszczenia na liście członków, nie uprawnionych do głosowania, wzgl. co do pominięcia uprawnionych do głosowania wnosić można w przeciągu 2 tygodni, t. j. w tym czasie, w którym jest wyłożona lista;

4) rozstrzygnięcie sprzeciwów należy do Rady Miejskiej, a nie do komisji wyborczej, wybór której zarządza Magistrat dopiero po zamknięciu listy, t. j. w dniu 15 sierpnia;

5) ogłoszenie dnia, godziny, miejsca i czasu trwania wyborów, jak i ogłoszenie liczby radnych, mających być wybranymi, oraz wezwanie wyborców do składania list kandydatów nie następuje równocześnie z ogłoszeniem o wyłożeniu listy wyborców, lecz dopiero po wyborze komisji wyborczej.

Wybory do Rad Miejskich są powszechne, tajne, równe, bezpośrednie i stosunkowe. Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos. Wybory przeprowadza komisja wyborcza, złożona z przewodniczącego i czterech mężów zaufania. Całą komisję wyborczą wybiera Rada Miejska. Zadaniem tej komisji jest baczyć nad prawidłowością wyborów i z chwilą ukończenia procedury wyborczej, t. j. stwierdzenia wyniku wyborów, komisja rozwiązuje się.

Aby ułatwić technikę wyborów przysługuje Magistratowi prawo podzielenia miasta na obwody i stąd mamy Biura Głosowania, do których powoływani są obywatele, przeważnie z danego obwodu zamieszkania; biura obwodowe, składają się z przewodniczącego i dwóch członków. O ile miasta nie podzielono na obwody głosowania, to komisja wyborcza jest zarazem Biurem Głosowania.

Czynności członków Biur Głosowania są bardzo ważne, gdyż do nich należy bezpośredni dozór nad prawidłowością wyborów; w ich to obecności będziemy oddawali nasze głosy do urn. Powołani do takiego biura obywatele muszą w postępowaniu swem przestrzegać całkowitej bezstronności.

Sporządzeniem spisów wyborczych i dostarczeniem lokalów na wybory zajmują się zarządy miast.

Lista kandydatów jest to wykaz tych osób, które dana grupa wyborców, złożona conajmniej z podwójnej liczby wybieranych radnych, poleca do wyboru. Do listy kandydatów powinno być dołączone oświadczenie kandydata, że nazwisko jego umieszczono na liście kandydatów za jego zgodą.

Prawo wyborcze nadane jest najszerszemu ogółowi obywateli. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim obywatelom Państwa Polskiego, bez względu na płeć, jeżeli tylko ukończyli 21 rok życia, zamieszkują w obrębie danego miasta w chwili wyłożenia listy conajmniej 6 miesięcy i posiadają pełnię praw obywatelskich. Bierne prawo wyborcze przy-

sługuje wszystkim obywatelom Państwa Polskiego, którzy ukończyli 25 rok życia i władają językiem polskim w mowie i piśmie.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 19 czerwca 1925 r.

Kalendarzyk, poniedziałek 22 czerw. Paulina b Wandy wtorek 23 czerw. Agrypinia pm, Zenona środa 24 czerw. Narodz. św. Jana Chrzc.

— **Na uroczystości przyjęcia dzieci do 1. Komunii św.** zebrano na ubogich uczniów na wycieczkę do Poznania, Gniezna, Inowrocława, oraz na dobrą książkę Sodalicii Marjańskiej u p. p. X. X. 7,50 zł., Sigurskich 44,00 zł. i Chwiałkowskich 50,00 zł. Pieniądze wręczono ks. prof. Żyndzie.

— **Egzamin maturalny.** Pod przewodnictwem wizytatora p. Biedowicza z Torunia zdali następujący uczniowie klasy VIII egzamin-dojrzałości i zamierzają sobie obrać następujące zawody:

1) **Jakób Florman**, syn Chaima Icka Flormana z Dobrzynia nad Drw. zamierza wstąpić na wydział prawa i administracji.

2) **Henryk Nowakowski**, syn gorzelny i rektyfikatora p. Nowakowskiego z Windyk pow. **Mławski, ziemi Warszawskiej**, zamierza poświęcić się studjum prawniczemu.

3) **Irena Piotrowska**, córka p. Pawła Piotrowskiego, hurtownia, interes towarów kolonialnych z Wąbrzeźna. Ma zamiar poświęcić się życiu praktycznemu.

4) **Wacław Sigurski**, syn kucepa p. Zygmunta Sigurskiego z Wąbrzeźna zamierza się poświęcić karierze dyplomatycznej.

5) **Józef Berkan**, syn Pawła Berkana z Sierpca, ziemi Płockiej, zamierza wstąpić na politechnikę, mianowicie na wydział budowy maszyn.

6) **Irena Jordanówna**, córka malarza p. Marjana Jordana z Golubia. Zwolniona z ustnego egzaminu. Chce pójść na politechnikę, na wydział elektro-techniczny.

7) **Czesław Kohn**, syn p. Augustyna Kohna, zawiadowcy tartaku. Zwolniony z egzaminu ustnego. Zamierza zostać inżynierem elektro-techniki.

8) **Feliks Koźlikowski**, syn ogrodnika p. Michała Koźlikowskiego z Chełmy, zamierza kształcić się na wydziale handlowym.

9) **Józef Samulczyk**, syn ogrodnika p. Samulczyka z Buszkowa, pow. Rypin wojew. Warszawskie. Zwolniony z egzaminu ustnego. Zamierza pójść na politechnikę na wydział komunikacji lądowej.

10) **Józef Szubert**, syn malarza Jana Szuberta z Ostrzeszowa (Wielkopolska), zamierza oddać się studjom teologicznym. Zwolniony z ustnego egzaminu.

11) **Hersz — Icek Topol**, syn Mozera Topola z Dobrzynia, zamierza wstąpić na politechnikę, na wydział budowy maszyn.

12) **Florjan Wiśniewski**, syn Marjana Wiśniewskiego z Borkowa, pow. sierpski, woj. warszawskie, zamierza poświęcić się badaniu prawa i administracji.

— **Wycieczka Podoficerów Rezerwy.** Szczęście jakoś nie sprzyja młodemu Towarzystwu temu, bo planowana wycieczka z powodu przelotnych deszczów nie mogła się tak wspaniale odbyć jak ją przewidywano. Pomimo to zgromadziła się spora liczba wycieczkowców i zażywali świeżego powietrza leśnego. Była tam coperwa i loterja fantowa, aukcja amerykańska i koło szczęścia, z których dochodu choć w części zarząd pokryje.

— **Noc świętojańska**, odbędzie się w środę, 24. bm. w młeczarni p. Twardowskiego. Na program składają się ciekawe i interesujące urozmaicenie, koncert, oraz gry i zabawy. Sądźmy, że udział Szan. Publiczności będzie jaknajliczniejszy.

— **Spostrzeżenia jarmarczne.** Jarmark w trudnym okresie przed żniwami jest dla kupca, przemysłowca, rzemieślnika dość miłym zjawiskiem. Pomimo, że w tych czasach i na wsi zasoby pieniężne są na wyczerpaniu to jednak wielka ilość chociażby drobnych zakupów gromadzi w rękę sprzedającego pewną sumę, która służy do podtrzymania bytu. Niestety zaznaczyć trzeba, że na jarmarku w Wąbrzeźnie nie wszystkie zakupy robione były u swoich. Najodpowiedniejsze miejsca na rynku, gdzie tradycyjnie zakupuje mały rolnik i robotnik opanowały „ptaszki niebieskie”, robiąc poważną konkurencję naszym przemysłowcom. Już około północy z wrodzonym tej rasie hałasem opanowali oni rynek i rano rozpoczął się „giszef”. Długi kaftan i okrągła krymka pozostała co prawda na wozie, ale typ się nie zmienił, zawsze ten sam, a „Ojczyźnie nieprzychylny. Każdego komotra lub komoszkę umieli oni czemś zaciekawieć, a biada jeżeli ktoś zapragnął oglądać ubranie, fartuszek, czapkę itd., to już z tych rąk się nie wy dostał. Zamiast żądanych 5 zł. płacił 1 zł., a jednak poczęści o 100 proc. przepłacił

Pewna część tych lotnych kupców krążyła nawet po mieszkaniach prywatnych sprzedając najwspanialszy towar. W rzeczywistości towary ich nie są tańsze, szczególnie jeżeli weźmiemy pod uwagę ich jakość. Po części rozchodzi się o odpadki fabryczne, lub zleżałe, rozpadające się materiały, które to polski robotnik nabywa za ciężko zapracowany grosz. Cóż obchodzi ludzi tego typu jakość towaru? Przybyli oni z wypadkami skrzyniami, a odjeżdżają z pełną sakwą, — reszta jest im obojętna. Zobowiązani moralnych, którym kieruje się nasz trudno o byt walczący kupiec rzemieślnik, ten geszefciarz niema, a przy sposobności będzie on przez swoich współbraci za granicą rozgłaszał alarmujące wieści o gwałtach, wybrzykach itd. — Bracia! czas przeciw wprowadzić w życie hasło: „swój do swego po swojemu“.

Jeżeli nasz kupiec polski niedomaga — o czym przy dzisiejszej konkurencji i walce o byt wątpić należy, — to starajmy się go odpowiednio wychować. Nie poniżajmy się i nie wpadajmy w stare błędy, które mogą się na nas srogo zemścić. —

Obserwator.

— **Kronika sportowa. T. K. S. I. B. Toruń K.S. „Pomorzanka“ I. Wąbrzeźno 3:0 (2:0) rogów 5:1.** Zawody pomiędzy powyższymi drużynami, odbyły się w Wąbrzeźnie, w uprzejmość Bożego Ciała i dały wynik 3:0 do przerwy 2:0 na korzyść T. K. S. u.

Pomorzanka wystąpiła w składzie: Mroczyński Kaatz, Chodkiewicz, Biały, Niemczewski, Janowski, Wiecki, Piszcz T., Piszcz M. Gorzejewski, Oltuszewski.

Grę rozpoczyna T. K. S. i podchodzi momentalnie pod bramkę Pomorzanki, natrafia na obronę „wykop“ iniejątywa bez zmiany. Już w pierwszych minutach kilka groźnych strzałów świetnie broni Mroczyński. W 7 mej min. zdaje się, że goal, lecz tuż pod poprzeczką idącą piłkę Mroczyński zdążył wybić na korner. Przyszłe minuty nie pozwolą obronie Pomorzanki odoczywać aż w 15-tej min. skrzydłowiec T. K. S. centruje pod bramkę Kaatz robi „dziurę“ nadbiega jeden z gości i pakuje nieodzwonnie bramkę. Teraz dopiero „Pomorzanka“ budzi się, napad zaczyna kombinować Gorzejewski zabiera się do strzału, lecz stoi spalony, to samo powtarza się kilkakrotnie. W dalszym ciągu lekka przewaga gości w rezultacie zdobywają jeszcze jeden goal i na tem kończy się pierwsza połowa.

Po pauzie gra staje się równą. Pomorzanka gra z widocznym pechem, nie mogła wykrzystać kilka dobrych sytuacji. Przez 30 minut inicjatywa bardzo zmienna, czasami góruje nawet „Pomorzanka“ wysiłki T. K. S. u paraliżuje obrona „Pomorzanki“ wraz z Mroczyńskim, który wyjątkowo wiele niebezpiecznych momentów. W 40-tej min. pod bramkę „Pomorzanki“ powstaje ciekawy incydent. Parę minut główkowania aż wreszcie jeden z gości z oległości 1 m. daje piłce kierunek bramki. (3:0) Ostatnie minuty należą do T. K. S. u lecz wynik nie ulega zmianie. Sędziował poprawnie i bezstronnie p. Piszcz Edward.

Publiczność dopisała. Świadczy to o wzrastającym zainteresowaniu się sportem. Jest to bardzo radosnym objawem, gdyż można było widzieć, że licznie były reprezentowane warstwy inteligentne.

— **Ważne dla opiekunów i kuratorów.** Papiery wartościowe i książeczki wkładowe instytucji i kas oszczędności, mających siedziby w Rzeszy niemieckiej, które w sprawach opiekuńczych i kuratelarnych znajdują się bądźto w sądach tutejszych bądź w rękach opiekunów wzgl. kuratorów winny być, celem zwaloryzowania po myśli ustawy z 27 marca 1925 r., zgłoszone w odnośnych niemieckich instytucjach najpóźniej do 30 czerwca 1925 roku. W celu uskutecznienia jak najszybszego zgłoszenia, winni opiekunowie wzgl. kuratorowie posiadający powyższe książeczki zgłosić je bądźto wprost odnośnej instytucji niemieckiej (w języku niemieckim), albo też w sądzie opiekuńczym. — Przewielebnemu duchowieństwu zwracamy na powyższe uwagę z celem pouczenia ludności z ambony o ważności niemieckiego rozporządzenia.

— **Czaple.** (Kradzież) Wnocy z dnia 16, na 17. czerwca br. o godzinie 12-stej skradziono u p. Niezabitowskiej, ze stajni najlepszą krowę wartości 300. zł.

Poszkodowana odczuwa wielką stratę. Wioska Czaple jest bardzo nieszczęśliwą, ponieważ znajduje się tajny złodziej, który już oddawna trudni się kradzieżą.

Mamy w Bogu nadzieję, że się złodzieja i współników przyłapie choć się odwlecze, ale nie uciecze.

— **Bielsk, pow. wąbrzeski.** (Poświęcenie figury). W niedzielę 7-go bm. poświęcił ks. wikary Józefowicz obok drogi do Golubia na roli p. Leona Derebeckiego ufundowaną przez p. D. figurę P. Jezusa. Do zgromadzonych licznie parafjan przemówił ks. wikary w podnio-

śłych słowach, poczem fundator podejmował duchowieństwo, krewnych i przyjaciół w swym domu z prawdziwie staropolską gościnnością.

— **Lubicz.** (pow. toruński.) Państwowa Preparanda Nauczycielska w Lubiezu podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne odbędą się w czasie od 24 do 29 czerwca 1925 r. włącznie. Przyjazd dnia 23 czerwca. Bezpłatne pomieszczenie, oraz utrzymanie za jednorazową opłatą 15 zł. podczas okresu egzaminacyjnego kandydaci i kandydatki mieć będą w miejscowej bursie.

Należy przywieźć z sobą: poduszkę, kołderkę, prześcieradło, ręcznik i mydło.

— **Bobowo.** (Bestjański czyn). Robotnik Wł. Brejski z Bobowa dopuścił się w tych dniach gwałtu na 10-letniej Klarze Osowskiej z Żelgoszczy, napadł on ją na drodze prowadzącej do Czarneogłasu, dokąd szła na naukę i dopuścił się bestjańskiego czynu.

— **Skórcz.** (Odznaeczenia). P. dr. Zynda mianowany został na ostatnim zjeździe lekarzy w Chojnicach członkiem honorowym Tow. Lekarzy Polskich Pomorza. Członkami honorowymi wybrani zostali również p. dr. Zieliński z Czerska i p. dr. Lniski z Chojnic.

— **Zblewo.** (Nieszczęśliwy wypadek). 18-letni syn fabrykanta Lewandowskiego spadł z roweru tak nieszczęśliwie, że złamał sobie nogę. Odwieziono go do lecznicy w Starogardzie.

— **Lniano, pow. świecki.** (Zmiana nazwy miejscowości). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zmieniło nazwę miejscowości Wymysłowo przynależne do obszaru dworskiego Brzmiona i wójtostwo Brzmiona na Jakubowo.

— **Chojnice.** Zuchwałosek hakatystów z Watterlandu podróżujących przez korytarz pomorski, niejednokrotnie już święciła orgie, ale dotąd trzymała się w pewnych granicach wewnętrznej zjadłości na widok tego „schönen Stückchen Landes“, które dostało się w ręce zniemawidzonych Polaków. Jednakże dnia 28 maja w pociągu tranzytowym niemieckim nr. 302/913 posunęły się trochę za daleko. Oto, jak nam z kół kolejarzy donoszą, w tymże dniu i wymienionym pociągu wywiesili w oknie wielki, na pół metra wysoki i szeroki biały plakat z wydrukowanym wielkimi literami napisem: „Die Zeit der Befreiung ist nahe“. Tenże plakat wisiał w oknie tak podczas jazdy, jak i na dworcu kolejowym. Pociąg ten nadszedł z Prus Wschodnich. Jest również prawdopodobne, że afisza tego używano już częściej w podróży przez korytarz pomorski. Prawdopodobnie wypadkiem tym zajęły się odnośne władze.

— **Lichnowy, pow. chojnicki.** (Zabił go koń). Tutejszy gospodarz p. Rohde kupił na ostatnim jarmarku w Chojnicach w czwartek, dnia 4 bm. konia, którego następnego dnia syn jego zaprzęgił i pojechał po drzewo do lasu. Wróciwszy, zaczął wyprzęgać konia. Nagle uderzył go koń kopytem w brzuch. Uderzenie było tak silne, że natychmiast musiano przywołać lekarza, poczem odstawiono go do zakładu św. Boromusza w Chojnicach, gdzie dokonano operacji. Następnego dnia po ciężkich cierpieniach życie zakończył.

— **Tuchola.** (Wściekłość). Urzędowo stwierdzono wściekłość w powiecie tucholskim. Zarządzono więc, aby w Słowicach, Labodzie, Słowickach, Głowce, Rosochacie, Luboszyńcu i t. d. trzymano aż do odwołania psy na uwięzi.

— **Tczew.** (Policja tczewska pracuje). W maju na granicy polsko-gdańskiej przychwycono ogółem 75 przemytników. Skonfiskowano razem: 147 kilo tytoniu, 163,413 papierosów i 2004 cygar. Znaczny to połów, którym poszczycić się może Powiatowa Komenda Policji Państwowej w Tczewie.

— **Starogard.** (Samobójstwo). Przed kilku dniami powiesił się na klamce od drzwi w swoim mieszkaniu szewc Jan Mec przy ul. Basztovej. Samobójca miał 52 lat. Przyczynę samobójstwa upatrują w całym pożyciu z żoną, która czyniła mu zarzuty z powodu nadmiernego picia wódki.

— **Mogilno.** (Dowcipny żołnierz.) W ubiegłym tygodniu pewien artylerzysta z Torunia, bawiący na urlopie, zgłosił się na posterunku policji w Mogilnie, podając, że na drodze pod Mogilnem napadło go w nocy 4 jakichś opryszków i pobilo dotkliwie. Po przeprowadzonych dochodzeniach wyszło na jaw, że ów artylerzysta 500 mtr. przed dworcem w Mogilnie wyskoczył z pociągu, przyczem się pokaleczył. Chcąc ująć kary po powrocie z urlopu, udał, że został napadnięty i pokaleczony.

— **Gdynia.** (Wypadek przy wzlocie.) W czwartek, w uroczystościach Bożego Ciała, przy wzlocie samolotu w Oksywiu, wydarzył się wypadek, któremu uległ oficer pilot T. Tempc. Przy upadku pilot doznał ciężkich poranień głowy i ma strzaskaną nogę. Rannego przewieziono do szpitala Panny Maryi w Wejherowie.

— **Gniezno.** (Niebezpieczeństwo splotnienia katedry gnieźnieńskiej.) W ubiegłą sobotę w godzinach popołudniowych wybuchł ogień w tut. katedrze, który gdyby nie przytomność robotni-

ków i natychmiastowa pomoc straży pożarnej, byłby zniszczył dachy i inne łatwopalne części gmachu katedry. Jak stwierdzono, jeden z pracowników na wieży między pierwszym a drugim rusztowaniem rzucił niedopałek papierosa, wskutek czego zapaliły się tamże nagromadzone wiory i inne łatwo zapalne materiały, i mając się już belek. Robotnicy zoczywszy ogień, zrzucili go za pomocą desek i tyczek na dach kaplic. Ponieważ w rynnach naokoło dachu było również dosyć różnych łatwopalnych materiałów, zaczęło się palić w kilku miejscach, co było jednak mniej niebezpiecznym. Mimo zupełnego wygaszenia ognia, straż pożarna czuwała całą noc. W ciągu dnia ogromny tłum publiczności zalegał ul. Tumską i Poznańską, przyglądając się robotnikom i straży pożarnej, uwijającym się z wielką zręcznością po dachu katedry.

— **Poznań.** (Ofiara łatwości.) Wł. St. zamieszkały we wsi Mokre pod Migolnem, będąc w Poznaniu, spotkał swego znajomego Antoniego W. W czasie pogawędki Władysław St. zdradził się z zamiarami nabycia gospodarstwa rolnego. Antoni W. oświadczył mu, iż składa się bardzo szczęśliwie, gdyż właśnie on, tj. W. pragnie sprzedać swoje gospodarstwo, położone we wsi Parysz, w pow. ostrzeszowskim. Tu zaczęło się opisywanie gospodarki pełne szczegółów, świadczących o jej pierwszorzędnych zaletach. Naiwny Władysław St., zachęcony ponętami owego „złotego jabłka“, jak się wyraził jego znajomy, zapalał chęcią nabycia proponowanego mu gospodarstwa. Zapytał o cenę, a słyszawszy stosunkowo znikomą sumę, jął się poprostu napraszać o sprzedaż mu posiadłości. Antoni W. wynajdował przez pewien czas pozorne trudności, wreszcie przystał na załatwienie transakcji. Na uwagę W., iż przed zrobieniem punktacji, Wł. St. powinien obejrzeć kupowany obiekt, ten ostatni, w obawie, aby mu ktoś inny ponętnego kaska nie sprzątnął z przed nosa, oświadczył, iż uczyni to po zadatkowaniu. Dwaj znajomi weszli do spotkanej kawiarni i spisali punktację. Władysław St. wręczył Antoniemu W. weksel na 1000 zł. i 500 zł. gotówką tytułem zadatku. Obaj byli bardzo zadowoleni z transakcji. Ale zadowolenie Wł. St. wkrótce zmieniło się w rozpacz. Przekonał się nieboraczek, iż padł ofiarą własnej głupoty.

Oto w jaki sposób doszedł do tego przykrego przekonania, godzącego go boleśnie w kieszeń: Nazajutrz, pragnąc obejrzeć nabyty majątek, udał się do wsi Parysz, gdzie mu zakomunikowano, że żaden Antoni W. gospodarstwa tam nie posiada. Strapiony, przybył do Poznania, parę dni daremnie poszukując swego dowcipnego znajomego, celem zażądania od niego wyjaśnień. Wreszcie, widząc, iż padł ofiarą niecnego oszustwa, zameldował o wszystkim w urzędzie policji.

(Okropne kalectwo). Onegdaj na rynku Jeżyckim miał miejsce wypadek, który na ocznych świadkach wywarł wstrząsające wrażenie. Oto niejaka Marja Nawaligóra, zamieszkała przy ul. Matejki 7, która przed kilku laty skutkiem nieszczęśliwego wypadku utraciła oko, przez jednego z przekupniów, rozbierającego stragan, częścią ramy uderzoną została w zdrowe oko tak silnie, iż to w jednej chwili wypłynęło z łożyska. Nieszczęśliwą kobietę odwieziono do kliniki ocznej ul. św. Marcina. Wypadek nastąpił skutkiem nieostrożności ofiary bolesnego wypadku.

— **Warszawa.** (Nieudała „walka byków.“) Jedną z imprez tygodnia bandery była walka byka z jednym z atletów warszawskich na Dynasach. Walki oczekiwano z dużym zaciekawieniem, zawiodła ona jednak wszelkie nadzieje. Po pierwsze byk nie chciał mordować dość opasłego atlety, z drugiej strony nowoczesny Ursus nie mógł sobie dać rady z bykiem.

RUCH TOWARZYSTW

— **Wąbrzeźno.** Tow. gim. „Sokol“ Roskaz! Wzywa się wszystkich Sokolów i Sokolice czynnych do hali gimnastycznej szkoły żeńskiej dnia 23 czerwca b. r. o godz. 8 wiecz. celem stwierdzenia sił drużyny ćwiczącej i rozpoczęcia ćwiczeń. Stawienie się i punktualność obowiązkowe. Czolem! Prezes

— **Wąbrzeźno.** Zebranie Tow. Szmolskich Rzemieślników odbędzie się jutro we wtorek o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Klimka. O liczny udział wszystkich członków proszą

Zarząd.
— **Wąbrzeźno.** Baczność. Lekcja śpiewu Tow. „Lutni“ odbędzie się dzisiaj w poniedziałek w zwykłym lokalu o zwykłej godzinie
O liczny udział proszą

Dyrygent.
— **Baczność Osadnicy pow. wąbrzeskiego** Zebrania odbędą się
W Rychnowie w szkole 21. VI. o 4 pp. — Niedziela w Kowalewie w śróde 24. VI. o 12 poł. w Wąbrzeźnie w piątek 28. VI. o 12 poł. w Ryńsku w sobotę 27. VI. o godz. 4 popoł. w poprzednich lokalach.

Sprawy ważne: naznaczonego na Dzień 28 VI rb. kongresu w Grudziądzu, Opalu: s p.
O liczny udział proszą za Zarzą Wł. Dzieciolowski wic. prezes okręgowy.

Ogłoszenie Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu w przedmiocie likwidacji majątków niemieckich.

Uchwała

Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 22 maja 1925 r. w przedmiocie likwidacji.

1) Na podstawie art. 2 b i art. 11 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych, w wykonaniu Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ust. nr. 70, poz. 467), par. 10 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 14 maja 1921 r., w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. nr. 51, poz. 321), postanawia Komitet Likwidacyjny zastosować likwidację przez zatrzymanie na rzecz Państwa do:

1) zabud. nieruchomości z ogrodnictwem w Jarocinie zap. w ks. wiecz. Jarocin, tom XVI, karta 568, obszaru 0, 45, 08 ha, własności Richarda Zobjack'a.

2) nieruchomości w Zbąszyniu, pow. Nowy Tomysl zap. w ks. wiecz. Zbąszyn, tom IV, karta 166, obszaru 0, 18, 03 ha, własności spadkobierców po zmarłym Albercie Sommerze.

3) zabud. nieruchomości z browarem i do mem miesz. w Toruniu, położonych przy Nowym Rynku wzgl. ul. Browarnej, zap. w ks. wiecz.

a) Toruń—przedmieście (Nowe Miasto) t. VIII, k. 235, obsz. 0, 06, 28 ha.

b) Toruń—przedmieście (Nowe Miasto) t. VIII, k. 242, obsz. 0, 09, 69 ha.

c) Toruń—przedmieście (Nowe Miasto) t. VIII, karta 243, obsz. 0, 02, 26 ha, własności jawnej spółki handlowej „Thorner Brauhaus, Moritz Rosenwald, Zweigniederlassung Thorn”.

Przewodniczący:

w z. (—) Dr. Kaczmarezyk.

UCHWAŁA

Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 3 kwietnia 1925 r. w przedmiocie likwidacji.

Na podstawie art. 2 punktu b ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych, w wykonaniu Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 70, poz. 467, z dnia 9. VIII. 1920 r.), oraz paragrafów 8, 9 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 84, poz. 595 z dnia 22. X. 1921 r.) Komitet Likwidacyjny w Poznaniu postanawia, co następuje:

Przejmuje się na własność Państwa i przekazuje Skarbowi Państwa w posiadanie:

Osadę rentową Kowalewo, powiat Wąbrzeźno, zapisaną w księdze gruntowej dla gminy Kowalewo, tom I, karta 18, obszaru 11, 56, 80 ha, własności Samuel'a Renza wraz z budynkami, przynależnościami (par. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z d. 26 września 1921 r.), żywym i martwym inwentarzem, z wszelkimi zapasami, oraz z temi częściami zapisanych na nieruchomości hipotek, które wskutek spłat amortyzacyjnych przez właściciela stały się długami gruntowymi właściciela, — z wyłączeniem ruchomego urządzenia domowego.

Wysokość odszkodowania za wspomnianą

osadę ustala się na zł. 9.600 słownie dziewięćsięć sześćset zł.

Przewodniczący:

w z. (—) Dr. Kaczmarezyk.

UCHWAŁA

Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 22 maja 1925 r. w przedmiocie likwidacji.

Na podstawie art. 2 punktu b. ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych w wykonaniu Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 70, poz. 467, z dnia 9. VIII. 1920 r.), oraz paragrafów 8, 9 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 84, poz. 595 z dnia 22. X. 1921 r.) Komitet Likwidacyjny w Poznaniu postanawia, co następuje:

Przejmuje się na własność Państwa i przekazuje Skarbowi Państwa w posiadanie:

Osadę rentową Zalesie nr. 30, pow. Sępólno, zapisaną w księdze gruntowej dla gminy Zalesie, tom III, karta 51, obszaru 20, 91, 87 ha, własność Wilhelma'a Jochum'a — wraz z budynkami, przynależnościami (par. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26 września 1921 r.), żywym i martwym inwentarzem, z wszelkimi zapasami, oraz z temi częściami zapisanych na nieruchomości hipotek, które wskutek spłat amortyzacyjnych przez właściciela stały się długami gruntowymi właściciela, — z wyłączeniem ruchomego urządzenia domowego.

Wysokość odszkodowania za wspomnianą osadę ustala się na zł. 14.000, — słownie: złotych czterdzieści tysięcy.

Przewodniczący:

w z. (—) Kaczmarezyk.

Do wylegarni w Myłofie powiatu chojnickiego potrzebny jest kierownik z poborami urzędnika kontraktowego w XII st. służbowym.

4) Kandydaci winni posiadać następujące kwalifikacje:

- 1) Obywatelstwo polskie,
- 2) Znajomość języka polskiego w mowie i piśmie,
- 3) Teoretyczną i praktyczną znajomość prowadzenia wylegarni, transportu ikry, wylegu i narybku,
- 4) Znajomość gospodarstwa stawowego.

Kandydaci odpowiadający powyższemu wymogom, zechcą złożyć podania z dołączeniem własnoręcznie napisanego życiorysu pod adresem „Wojewoda Pomorski Referat Rybacki w Toruniu.”

ROZMAITOŚCI

Z pomysłów praktycznej Ameryki.

Pierwsza w świecie szkoła podróży. — Kłopoty bogatego Amerykanina.

Na niezwykle pomysł wpadł były oficer sztabu rosyjskiego, krewny generała Ruzskiego, podporucznik Dymitr Wasylewicz Ruzskij. Założył bowiem w Nowym Jorku szkołę podróży.

Dziwna ta instytucja, pierwsza w swoim rodzaju na całym świecie, poucza amerykańskich dzatelmanów, ich żony i córki, jak się mają za-

chowować, co oglądać i jak spędzać czas podczas swych wycieczek do Europy, aby wykorzystać jaknajlepiej pobyt i nie stać się przedmiotem pośmiewiska i wyzysku Europejczyków.

Nauka trwa od dwóch tygodni do 1 miesiąca, zależnie od wytkniętej drogi, a opłata wynosi 15 dolarów od osoby za tydzień.

„Profesor” Ruzskij uczy pożądaną metodą, ukazując na ekranie miasta, przez które przejeżdżać będą Amerykanie, hotele w których powinni zamieszkać, restauracje i lokale rozrywkowe.

Wobec wzmoczonego ruchu turystycznego do Europy instytucja prowadzona przez byłego oficera rosyjskiego, cieszy się ogromnym uznaniem publiczności i posiada kilkuset uczniów i uczennic.

Do propagandy szkoły przyczynia się bardzo broszura rozpowszechniona w wielu tysiącach egzemplarzy po Ameryce, ilustrująca kłopoty Amerykanina, który znalazł się w Europie i wpadł w szpony wyzyskiwaczy i nieuczciwych przewodników.

— Warszawa. (Z kroniki samobójstw.) W lokalu komendy policji odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru przodownik Lange. W podobny sposób pozbawił się życia posterunkowy Władysław Kamieniewski. Samobójstwo popełnił także b. konwojent cara Mikołaja II, obecnie kontroler wagonów sypialnych A. Jarecki.

— Lwów. (Straszna śmierć wśród świń.) Dnia 2 bm. doniósł tu posterunkowy Policji Państw. w Jaryczowie Nowym, iż dnia 28 maja w nocy Józef Pięciórak, lat 55 liczący, zamieszkały w Jaryczowie, jadąc wozem, naładowanym wieprzami, do Lwowa z Jaryczowa, na drodze między Jaryczowem Starym, a Zapytowem, skutkiem najprawdopodobniej nieostrożnego położenia spowodował przewrócenie się wozu, który go następnie nakrył i przygniótł tak silnie w w krótkim czasie, nie mogąc się z pod niego zeydostać, życie zakończył.

Pierwsza Pomorska Wystawa
Rolnictwa i Przemysłu
w Grudziądzu
otwarcie 26 czerwca 25 r.

Drukarnia i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego” w Wąbrzeźnie. — Redaktor odpowiedzialny B. Szczuka w Wąbrzeźnie.

WIELKA AUKCJA

Z powodu zdania dzierżawy plebani w Lembargu powiat Brodnicki (stacja Konojady) odbędzie się na podwórzu Plebani. Licytacja wszelkiego żywego i martwego inwentarza w czwartek, dnia 25 czerwca r. b. o godz. 11-tej przed poł. za gotówkę najwięcej dającym sprzedawać będą:

3 zrebce, 9 krów, 20 sztuk młodego bydła, 14 świń, manez, młóckarkę, żniwiarę, grabie pługi brony, kultywator, kufe do wody, wozy bryczki i t. d., biurko szafę i inne sprzęty domowe.

Jan Olszewski, licytator i taksator Grudziądz.

Baczność!
młodą wysoko cielną
Ogł. szajcie w Głosie Wąbrzesk. **K R O W E**
ma na sprzedaż
Grzeszewski, Kr. Nowaw.

Noc Świętojańska

połączoną z koncertem

urządza

w środę, dnia 24 czerwca br.

Stow. Kat. Młodzieży Polskiej

w ogrodzie mleczarni (Twardowskiego)

początek o godzinie 8 wieczorem

Wzrost! Humor! Śmiech!

O liczny udział prosi

ZARZĄD:

Polecam
ŚWIEŻO PALONĄ KAWĘ
najwyborniejsze gatunki
OWOCE SUSZONE
kalifornijskie

CYTRYNY sztuka 25 gr.
BANANY 3 sztuki 1,00 zł.

wszelkie towary kolonialne

Skład delikatesów
FR. SZYMAŃSKI

Tel. 5. Rynek Tel. 5.

W sprawie Józefa Mittelstaedt'a malarza z Wąbrzeźna ul. Polna nr. 6 oskarżony o nieuczciwą konkurencję, że podejmuje prace malarzkie z polecenia magistratu o 50 proc. taniej niż tutejsi malarze, skazuje się z uznania, na 60 zł. grzywny, do Kasy Miejskiej dla ubogich, i ogłoszenie wyroku.

Rozjemczy Sąd Przym. Cechu Malarzy i Lakiern. w Wąbrzeźnie.